

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΣΤΗΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΣΤΗΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

της 18ης Ιουνίου 2014

σχετικά με καθοδήγηση για τον καθορισμό των ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας

(ΕΣΣΚ/2014/1)

(2014/C 293/01)

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΣΤΗΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 135,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1092/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου ⁽²⁾, και ιδίως τα άρθρα 3 παράγραφος 2 στοιχεία β), δ) και στ) και τα άρθρα 16 έως 18,

Έχοντας υπόψη την απόφαση ΕΣΣΚ/2011/1 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου, της 20ής Ιανουαρίου 2011, για τη θέσπιση του εσωτερικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου ⁽³⁾, και ιδίως το άρθρο 15 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και τα άρθρα 18 έως 20,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η προκυκλική μεγέθυνση των χρηματοπιστωτικών κραδασμών στην πραγματική οικονομία μέσω του τραπεζικού συστήματος και των χρηματοπιστωτικών αγορών αποτελεί ένα από τα περισσότερο αποσταθεροποιητικά στοιχεία της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης. Μια περίοδος οικονομικής κάμψης που διαδέχεται περίοδο υπέρμετρης πιστωτικής επέκτασης μπορεί να οδηγήσει σε μεγάλες ζημιές για τον τραπεζικό τομέα και να προκαλέσει φαύλο κύκλο. Σε μια τέτοια κατάσταση, τα μέτρα που λαμβάνουν τα πιστωτικά ιδρύματα για την ενίσχυση των ισολογισμών τους είναι δυνατόν να περιορίσουν την παροχή πιστώσεων προς την πραγματική οικονομία, εντείνοντας την οικονομική κάμψη και εξασθενίζοντας ακόμα περισσότερο τους ισολογισμούς των πιστωτικών ιδρυμάτων. Αυτή η προκυκλική μεγέθυνση των κραδασμών υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η συσσώρευση πρόσθετων κεφαλαίων από τον τραπεζικό τομέα σε περιόδους κατά τις οποίες εντείνονται οι κίνδυνοι ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο συστήματος. Ένα τέτοιο πρόσθετο κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας θα συνδράμει τον τραπεζικό τομέα να απορροφά απροσδόκητες ζημιές, συνεχίζοντας παράλληλα να παρέχει πιστώσεις στην πραγματική οικονομία.
- (2) Έχουν ληφθεί μέτρα που καθιστούν τις τράπεζες ανθεκτικότερες στην προκυκλική δυναμική. Τον Δεκέμβριο του 2010 η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (Basel Committee on Banking Supervision — BCBS) δημοσίευσε ορισμένα μέτρα για την ενδυνάμωση της ρύθμισης του τραπεζικού τομέα. Ένα από αυτά τα μέτρα, για το οποίο η BCBS παρέσχε καθοδήγηση στις εθνικές αρχές, αφορά το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας. Η καθοδήγηση της BCBS υλοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την οδηγία 2013/36/ΕΕ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338.

⁽²⁾ ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C 58 της 24.2.2011, σ. 4.

- (3) Το καθεστώς αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας το οποίο προβλέπει η οδηγία 2013/36/ΕΕ ακολουθεί την αρχή της «καθοδηγούμενης διακριτικής ευχέρειας». Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι αρχές που είναι αρμόδιες να καθορίζουν το ποσοστό αποθέματος ασφαλείας συνδυάζουν προσέγγιση σύμφωνη προς τους ισχύοντες κανόνες με άσκηση της διακριτικής τους ευχέρειας κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το κατάλληλο ποσοστό αποθέματος ασφαλείας. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω αρχές υποχρεούνται να δημοσιεύουν ανά τρίμηνο οδηγό αποθέματος ασφαλείας ως σημείο αναφοράς, αλλά ενθαρρύνονται να επαφίενται στην κρίση τους κατά τον καθορισμό του ποσοστού αποθέματος ασφαλείας.
- (4) Οι εθνικές εντεταλμένες αρχές και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) (για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό) έχουν αναλάβει αρμοδιότητες για τον καθορισμό των ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας. Σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ, κάθε κράτος μέλος ορίζει μια δημόσια αρχή ή φορέα ως υπεύθυνο για τον καθορισμό του ποσοστού αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας για το συγκεκριμένο κράτος μέλος. Επίσης, με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων⁽¹⁾ ανατίθενται ειδικά καθήκοντα εποπτείας στην ΕΚΤ. Ειδικότερα, η ΕΚΤ δύναται, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να εφαρμόζει υψηλότερες απαιτήσεις σχετικά με τα αντικυκλικά κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας από ό,τι οι εθνικές εντεταλμένες αρχές. Για τον σκοπό αυτόν αποκλειστικώς, η ΕΚΤ θεωρείται, κατά περίπτωση, εντεταλμένη αρχή και έχει όλες τις εξουσίες και υποχρεώσεις που έχουν οι εντεταλμένες αρχές σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης. Εντούτοις, αρμόδιες για τη δημοσίευση των ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας είναι συνήθως οι εθνικές εντεταλμένες αρχές.
- (5) Η οδηγία 2013/36/ΕΕ ορίζει ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) δύναται να εκδίδει συστάσεις με τις οποίες παρέχει καθοδήγηση στις εντεταλμένες αρχές για τον καθορισμό των ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας. Ειδικότερα, το ΕΣΣΚ δύναται να παρέχει συμβουλές σχετικά με τις αρχές βάσει των οποίων οι εντεταλμένες αρχές κρίνουν τα κατάλληλα ποσοστά αποθεμάτων ασφαλείας και καθοδήγηση σχετικά με τη μέτρηση και τον υπολογισμό της διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ και τον υπολογισμό του οδηγού αποθέματος ασφαλείας. Επίσης, το ΕΣΣΚ δύναται να παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τις μεταβλητές που αποτελούν ένδειξη συσσώρευσης κινδύνου στο επίπεδο του συστήματος, συνδεδεμένου με περιόδους υπέρμετρης πιστωτικής επέκτασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και με τις μεταβλητές που αποτελούν ένδειξη ότι το απόθεμα θα πρέπει να τηρηθεί, να μειωθεί ή να αποδεσμευθεί πλήρως.
- (6) Στόχος του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας είναι να συμβάλει στην αντιμετώπιση της προκυκλικότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Όταν ο κυκλικός συστημικός κίνδυνος κρίνεται ότι αυξάνεται, πρέπει να σωρευτούν κεφάλαια με τη δημιουργία αποθεματικών ασφαλείας που ενισχύουν την ανθεκτικότητα του τραπεζικού τομέα σε περιόδους ακραίων καταστάσεων, κατά τις οποίες σημειώνονται ζημιές, συμβάλλοντας έτσι στη διατήρηση της προσφοράς πιστώσεων και στον μετριασμό των επιπτώσεων της καθοδικής φάσης του χρηματοπιστωτικού κύκλου. Το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας μπορεί επίσης να συμβάλει στη συγκράτηση της υπέρμετρης πιστωτικής επέκτασης κατά την ανοδική φάση του χρηματοπιστωτικού κύκλου.
- (7) Σκοπός του οδηγού αποθέματος ασφαλείας δεν είναι να προκαλέσει αυτόματο καθορισμό του αποθέματος ασφαλείας ή να δεσμεύσει την εντεταλμένη αρχή. Από την ανάλυση που διενήργησε η BCBS προκύπτει ότι, αν και η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ αποτελεί χρήσιμο σημείο εκκίνησης για την καθοδήγηση των αποφάσεων σχετικά με τα ποσοστά αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας, η απόδοσή της είναι δυνατόν να διαφέρει ανάλογα με τη χώρα ή τη χρονική στιγμή. Λόγω της ετερογένειας και του δυναμικού χαρακτήρα των χρηματοπιστωτικών συστημάτων, των ιδιομορφιών των εθνικών οικονομικών και των ουσιαστικών διαφορών όσον αφορά τη διαθεσιμότητα στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι εντεταλμένες αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη μια δέσμη πληροφοριών για την αξιολόγηση του μεγέθους του κινδύνου στο επίπεδο του συστήματος και να καθορίζουν το ποσοστό αποθέματος ασφαλείας σε αυτή τη βάση. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν πρόσθετους δείκτες που σηματοδοτούν τη συσσώρευση κινδύνου σε επίπεδο συστήματος, η οποία συνδέεται με περιόδους υπέρμετρης πιστωτικής επέκτασης, ενδείξεις σχετικά με τον βαθμό χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης στην οικονομία, όπως το επίπεδο του λόγου πιστώσεων προς ΑΕΠ, και ποιοτικές πληροφορίες. Οι ποσοτικές και οι ποιοτικές πληροφορίες που χρησιμοποιούνται για αυτή την αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένου του οδηγού αποθέματος ασφαλείας και των πρόσθετων δεικτών, αποτελούν τη βάση για την επεξήγηση και την αιτιολόγηση των αποφάσεων σχετικά με τα ποσοστά αποθεμάτων ασφαλείας.
- (8) Από την ανάλυση που διενήργησε η BCBS προκύπτει ότι η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ και άλλοι δείκτες είναι καμιά φορά δυνατόν να παρέχουν παραπλανητικές πληροφορίες. Οι εντεταλμένες αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το γεγονός αυτό κατά την αξιολόγηση της βιωσιμότητας του επιπέδου πιστώσεων στην οικονομία και του κατάλληλου ποσοστού αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας. Κατά συνέπεια, οι εντεταλμένες αρχές πρέπει να επαναξιολογούν ανά τακτά διαστήματα την απόδοση των δεικτών στους οποίους αποδίδουν μεγαλύτερη σημασία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63.

- (9) Όταν υλοποιούνται οι κίνδυνοι, η άμεση αποδέσμευση του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας μπορεί να συμβάλει στην απορρόφηση των ζημιών από τα πιστωτικά ιδρύματα, με ταυτόχρονη συνέχιση της παροχής πιστώσεων προς την πραγματική οικονομία και συμμόρφωση με τις κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις. Αυτή η αντικυκλική χρησιμοποίηση των αποθεμάτων ασφαλείας είναι δυνατόν να μετριάσει την προκυκλική συμπεριφορά των πιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία, σε διαφορετική περίπτωση, ενδέχεται να περιορίσουν την παροχή πιστώσεων προς την πραγματική οικονομία. Τα αντικυκλικά κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας είναι δυνατόν να αποδεσμεύονται πιο σταδιακά, όταν η καθοδική φάση του χρηματοπιστωτικού κύκλου δεν συμπίπτει με υλοποίηση κινδύνων και όταν οι απειλές για την ανθεκτικότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων λόγω της υπέρμετρης πιστωτικής επέκτασης υποχωρούν. Οι αποφάσεις σχετικά με τη χρησιμοποίηση τυχόν πλεονασμάτων κεφαλαίου που προκύπτουν από την αποδέσμευση των αποθεμάτων ασφαλείας εναπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια των εντεταλμένων ή των αρμόδιων αρχών.
- (10) Είναι σημαντικό η αρχή που καθορίζει το ποσοστό αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας να διαθέτει άρτια στρατηγική επικοινωνίας, η οποία συμβάλλει στη χειραγώγηση των προσδοκιών του κοινού, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον συντονισμό μεταξύ των εντεταλμένων αρχών και είναι ουσιώδης για την αξιοπιστία, τη λογοδοσία και την αποτελεσματικότητα της μακροπροληπτικής πολιτικής. Η οδηγία 2013/36/ΕΕ ορίζει ότι οι εντεταλμένες αρχές προβαίνουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να συντονίζεται ο χρόνος ανακοίνωσης των ποσοστών αποθεμάτων ασφαλείας.
- (11) Προϋπόθεση για την οικοδόμηση ανθεκτικότερου τραπεζικού συστήματος στην Ένωση είναι να αναγνωρίζουν οι εντεταλμένες αρχές τα ποσοστά αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας που καθορίζουν άλλα κράτη μέλη. Η οδηγία 2013/36/ΕΕ θεσπίζει πλαίσιο για την αναγνώριση των ποσοστών αποθεμάτων ασφαλείας άλλων κρατών μελών και για την αναγνώριση ή τον καθορισμό ποσοστών αποθεμάτων ασφαλείας για τρίτες χώρες. Επιπλέον των υποχρεωτικών ρυθμίσεων αμοιβαιότητας, οι εντεταλμένες αρχές πρέπει γενικά να αναγνωρίζουν τα ποσοστά αποθεμάτων ασφαλείας που καθορίζουν άλλα κράτη μέλη. Με την επιφύλαξη μελλοντικών συστάσεων του ΕΣΣΚ, η παρούσα σύσταση δεν αφορά τις ενέργειες εντεταλμένων αρχών της Ένωσης σε σχέση με ποσοστά αντικυκλικών κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας τρίτων χωρών.
- (12) Το αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας εντάσσεται σε μια δέσμη μακροπροληπτικών εργαλείων. Η σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου ΕΣΣΚ/2013/1, της 4ης Απριλίου 2013, σχετικά με τους ενδιάμεσους στόχους και τα εργαλεία μακροπροληπτικής πολιτικής⁽¹⁾ περιέχει ενδεικτικό κατάλογο εργαλείων την εφαρμογή των οποίων τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέτουν στις μακροπροληπτικές αρχές. Στο πλαίσιο της στρατηγικής μακροπροληπτικής πολιτικής που χαράσσουν, οι εντεταλμένες αρχές εξετάζουν τότε πρέπει να χρησιμοποιήσουν αποκλειστικά το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας, τότε πρέπει να χρησιμοποιήσουν άλλα εργαλεία και τότε πρέπει να συνδυάσουν το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας με άλλα εργαλεία.
- (13) Από την εμπειρική ανάλυση προκύπτει ότι η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ αποτελεί τον βέλτιστο μεμονωμένο αυτοτελή δείκτη για την Ένωση ως σύνολο για τη σηματοδότηση της συσσώρευσης των κινδύνων που συνδέονται με το είδος κρίσεων στον μετριασμό των οποίων αποβλέπουν τα αντικυκλικά κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας. Η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ έχει αποδειχθεί ότι παρέχει ισχυρή σηματοδότηση όσον αφορά μια σειρά προδιαγραφών της διαφοράς. Λίγες μέθοδοι υπολογισμού της διαφοράς σηματοδοτούν αποτελεσματικότερα τη συσσώρευση κινδύνων από τη μέθοδο υπολογισμού που προτείνεται στην καθοδήγηση της BCBS, οι δε εναλλακτικές αυτές μέθοδοι τείνουν να βασίζονται σε μικρότερο φάσμα πιστωτικών μεγεθών και είναι δυνατόν να αποδειχθούν λιγότερο άρτιες ενόψει της χρηματοοικονομικής καινοτομίας. Η μέτρηση και ο υπολογισμός της διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ και του σημείου αναφοράς αποθέματος ασφαλείας σύμφωνα με την καθοδήγηση της BCBS θα αυξήσει τη συγκρισιμότητα εντός και εκτός της Ένωσης.
- (14) Σε ορισμένα κράτη μέλη, η μέτρηση και ο υπολογισμός που προτείνονται με την καθοδήγηση της BCBS είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ που δεν σηματοδοτεί αποτελεσματικά τη συσσώρευση κινδύνων η οποία προηγείται των χρηματοπιστωτικών κρίσεων. Λόγω εθνικών ιδιομορφιών, όπως οι διαφορές στη δομή και στον βαθμό ανάπτυξης του χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς και στην ποιότητα και διαθεσιμότητα στοιχείων σχετικά με τις πιστώσεις, για ορισμένα κράτη μέλη κάποια μέθοδος υπολογισμού της διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ διαφορετική από αυτή που προτείνεται με την καθοδήγηση της BCBS είναι δυνατόν να σηματοδοτεί αποτελεσματικότερα τη συσσώρευση κινδύνων. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη αυτές οι διαφορές και να επιτραπεί η χρήση άλλων μεθοδολογιών, οι εντεταλμένες αρχές μπορούν —επιπλέον— να μετρούν και να υπολογίζουν τη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ χρησιμοποιώντας μέθοδο που αντικατοπτρίζει ακριβέστερα τις ιδιομορφίες του οικείου κράτους μέλους.
- (15) Η μεθοδολογία που εκτιθεί στην καθοδήγηση της BCBS για τη χαρτογράφηση της διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ, προκειμένου να υπολογιστεί σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας που θα χρησιμοποιηθεί ως οδηγός αποθέματος ασφαλείας, είναι μεθοδολογία ad hoc. Η εμπειρική ανάλυση των εναλλακτικών μεθοδολογιών, αν και πολλά υποσχόμενη, δεν έχει αναπτυχθεί επαρκώς ώστε να παρέχει καθοδήγηση. Τα κράτη μέλη που μετρούν και υπολογίζουν

(¹) EE C 170 της 15.6.2013, σ. 1.

τη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ χρησιμοποιώντας εναλλακτική μέθοδο, επιπλέον της μεθοδολογίας που δημοσιεύεται στην καθοδήγηση της BCBS, πρέπει να αναπτύσσουν και να δημοσιεύουν σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας που να αντιστοιχεί στην εναλλακτική μέθοδο, επιπλέον του σημείου αναφοράς αποθέματος ασφαλείας που διευκρινίζεται στη μεθοδολογία της BCBS. Τα κράτη μέλη που μετρούν και υπολογίζουν τη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ σύμφωνα με την καθοδήγηση της BCBS μπορούν επίσης να αναπτύσσουν και να δημοσιεύουν εναλλακτικό σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας, επιπλέον του σημείου αναφοράς που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία της BCBS.

- (16) Όπως προκύπτει από τα εμπειρικά πορίσματα, η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ είναι δυνατόν να συμπληρώνεται από άλλες μεταβλητές για τη σηματοδότηση της συσσώρευσης κινδύνων σε επίπεδο συστήματος που συνδέονται με υπέρμετρη πιστωτική επέκταση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Στις μεταβλητές αυτές περιλαμβάνονται μετρήσεις της δυνητικής υπερεκτίμησης των τιμών των ακινήτων (π.χ. δείκτης τιμών εμπορικών ακινήτων και κατοικιών προς εισόδημα, διαφορές τιμών και ποσοστά αύξησης), μετρήσεις των πιστωτικών εξελίξεων (π.χ. αύξηση των πραγματικών συνολικών πιστώσεων ή των πραγματικών πιστώσεων προς τράπεζες, η απόκλιση από την τάση του αποπληθωρισμένου Μ3), μετρήσεις των εξωτερικών ανισορροπιών (π.χ. δείκτης των ισοζυγίων τρεχουσών συναλλαγών προς το ΑΕΠ), μετρήσεις της ανταχής των ισολογισμών των τραπεζών (π.χ. δείκτες μόχλευσης), μετρήσεις της δανειακής επιβάρυνσης του ιδιωτικού τομέα (π.χ. δείκτης εξυπηρέτησης χρέους προς έσοδα) και μετρήσεις της δυνητικής πλημμελούς κοστολόγησης κινδύνου (π.χ. αύξηση των πραγματικών τιμών των επιχειρηματικών κεφαλαίων). Οι εντεταλμένες αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις εν λόγω μεταβλητές κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τον καθορισμό του κατάλληλου ποσοστού αντικυκλικών κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας. Ο συνδυασμός των εν λόγω μεταβλητών με τη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ σε πολυμεταβλητό υπόδειγμα έχει αποδειχθεί ότι βελτιώνει την απόδοση όσον αφορά τη σηματοδότηση. Οι εντεταλμένες αρχές θα θελήσουν ενδεχομένως να λάβουν υπόψη υποδείγματα τέτοιου είδους.
- (17) Όπως προκύπτει από τα εμπειρικά πορίσματα, για την πλειοψηφία των κρατών μελών, οι τιμές χρηματοπιστωτικών αγορών απέδειξαν ότι είναι καλύτερα σε θέση να σηματοδοτούν την υλοποίηση κινδύνων που απαιτούν άμεση μείωση ή πλήρη αποδέσμευση του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας. Η περιορισμένη διαθεσιμότητα επαρκώς μακροχρόνιων σειρών ανάλογων δεικτών βασισμένων στην αγορά σημαίνει ότι η εμπειρική ανάλυση σχετικά με τη φάση αποδέσμευσης του αποθέματος ασφαλείας είναι λιγότερο άρτια από την εμπειρική ανάλυση σχετικά με τη φάση συσσώρευσης του. Επίσης, είναι δύσκολο να προσδιοριστούν μεταβλητές που να υποδηλώνουν ότι το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας μπορεί να μειωθεί σταδιακά, όταν υποχωρούν οι κίνδυνοι που απορρέουν από την υπέρμετρη πιστωτική επέκταση. Καταρχήν, οι μεταβλητές που παρουσιάζουν καλές επιδόσεις κατά τη φάση συσσώρευσης του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη και κατά τη λήψη της απόφασης ότι το απόθεμα ασφαλείας πρέπει να τηρηθεί, να μειωθεί ή να αποδεσμευτεί πλήρως. Εντούτοις, οι μεταβλητές αυτές είναι επίσης δυνατόν να παρέχουν παραπλανητικές πληροφορίες. Για παράδειγμα, η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ είναι δυνατόν να μην αντικατοπτρίζει επακριβώς τους κινδύνους, εάν οι πιστώσεις αυξάνονται υπέρμετρα για παρατεταμένη περίοδο. Με την ανάπτυξη της έρευνας και της εμπειρίας όσον αφορά τη φάση αποδέσμευσης, η δέσμη μεταβλητών που αναφέρεται στην παρούσα σύσταση θα χρειαστεί να συμπληρωθεί με νέους κατάλληλους δείκτες, στο μέτρο που αυτοί επισημαίνονται. Γενικά, οι εντεταλμένες αρχές πρέπει να λαμβάνουν με μεγαλύτερη προσοχή τις αποφάσεις τους κατά τη φάση αποδέσμευσης του αποθέματος ασφαλείας από ό,τι κατά τη φάση συσσώρευσης. Για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων μπορούν επίσης να λαμβάνονται υπόψη η γνώση της αγοράς, εποπτικές αξιολογήσεις και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων.
- (18) Εφόσον τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα στο οικείο κράτος μέλος, η παρακολούθηση και η δημοσίευση μιας ελάχιστης δέσμης μεταβλητών που σηματοδοτούν ότι τα αντικυκλικά κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας πρέπει να συσσωρευτούν, να τηρηθούν, να μειωθούν ή να αποδεσμευτούν πλήρως πρέπει να προωθούν τη συνεκτικότητα και τη διαφάνεια εκ μέρους των εντεταλμένων αρχών. Δεν θα πρέπει να αποτρέπουν τις εντεταλμένες αρχές να λαμβάνουν υπόψη περαιτέρω δείκτες ή ποιοτικές πληροφορίες με γνώμονα τις ιδιομορφίες του κράτους μέλους ή να τις εμποδίζουν να αποδίδουν μεγαλύτερη σημασία σε ορισμένες μεταβλητές από ό,τι σε άλλες ή να αποδίδουν μεγαλύτερη σημασία στις ποιοτικές πληροφορίες.
- (19) Οι συστάσεις του ΕΣΣΚ δημοσιεύονται αφού ενημερωθεί το Συμβούλιο για την πρόθεση του γενικού συμβουλίου να προβεί στη δημοσίευση και παρασχεθεί η δυνατότητα στο Συμβούλιο να απαντήσει,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Σύσταση Α — Αρχές

Συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να τηρούν τις ακόλουθες αρχές κατά την αξιολόγηση και τον καθορισμό των κατάλληλων ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας για το οικείο κράτος μέλος:

1. Αρχή 1: (Σκοπός) Οι αποφάσεις σχετικά με το κατάλληλο ποσοστό αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας καθοδηγούνται από τον σκοπό της προστασίας του τραπεζικού συστήματος από δυνητικές ζημιές συνδεδεμένες με τη συγκέντρωση κυκλικού συστημικού κινδύνου, στηρίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη βιώσιμη παροχή πιστώσεων στην πραγματική οικονομία καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοπιστωτικού κύκλου.

2. Αρχή 2: (Οδηγός αποθέματος ασφαλείας) Η απόκλιση του λόγου πιστώσεων προς ΑΕΠ από τη μακροπρόθεσμη τάση του — η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ — χρησιμεύει ως κοινό σημείο εκκίνησης που καθοδηγεί τις αποφάσεις για τα ποσοστά αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας, ιδίως κατά τη φάση συσώρευσης. Εντούτοις, οι εντεταλμένες αρχές λαμβάνουν επίσης υπόψη, κατά την αξιολόγηση του κυκλικού κινδύνου στο επίπεδο του συστήματος και τον καθορισμό του κατάλληλου ποσοστού αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας, άλλες ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών που αντικατοπτρίζουν τις εθνικές ιδιομορφίες. Οι εντεταλμένες αρχές διευκρινίζουν στο κοινό ποιες πληροφορίες χρησιμοποιούνται και πώς οι πληροφορίες λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του οικείου ποσοστού αποθέματος ασφαλείας.
3. Αρχή 3: (Κίνδυνος παραπλανητικών πληροφοριών) Οι εντεταλμένες αρχές αξιολογούν τις πληροφορίες που προκύπτουν από τη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ και από κάθε άλλη σχετική μεταβλητή ή υπόδειγμα που συνδυάζει μεταβλητές έχοντας κατά νου ότι οι πληροφορίες που παρέχουν ενδέχεται να είναι παραπλανητικές. Οι εντεταλμένες αρχές λαμβάνουν υπόψη την αξιολόγηση αυτή όταν κρίνουν τη βιωσιμότητα της πιστωτικής επέκτασης, προκειμένου να καθορίσουν το κατάλληλο ποσοστό αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας. Η χρησιμότητα των εν λόγω μεταβλητών και υποδειγμάτων επαναξιολογείται ανά τακτά διαστήματα.
4. Αρχή 4: (Αποδέσμευση του αποθέματος) Οι εντεταλμένες αρχές αποδεσμεύουν χωρίς καθυστέρηση το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας όταν υλοποιούνται οι κίνδυνοι. Κατ' αυτόν τον τρόπο είναι δυνατόν να μετριαστεί η προκυκλική συμπεριφορά των πιστωτικών ιδρυμάτων βοηθώντας τα να απορροφήσουν τις ζημιές και παράλληλα να συνεχίσουν την παροχή πιστώσεων προς την πραγματική οικονομία με τήρηση των απαιτήσεων φερεγγυότητας. Εφόσον οι κίνδυνοι δεν υλοποιούνται, αλλά κρίνεται ότι υποχωρούν, θα είναι ίσως σκόπιμη η σταδιακή αποδέσμευση του αποθέματος ασφαλείας. Οσάκις εντεταλμένη αρχή μειώνει το ισχύον ποσοστό αποθέματος ασφαλείας, ορίζει ενδεικτική περίοδο κατά την οποία δεν αναμένεται αύξηση του ποσοστού αποθέματος ασφαλείας.
5. Αρχή 5: (Επικοινωνία) Οι εντεταλμένες αρχές αναπτύσσουν σαφή στρατηγική ανακοίνωσης των αποφάσεών τους σχετικά με τα αντικυκλικά κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας. Στο πλαίσιο της στρατηγικής αυτής, δημιουργούν μηχανισμό συντονισμού με άλλες εντεταλμένες αρχές και με το ΕΣΣΚ. Δημιουργούν επίσης διαφανείς, σταθερές διαδικασίες και σαφώς καθορισμένους διαύλους επικοινωνίας με τους σημαντικότερους ενδιαφερόμενους παράγοντες και με το κοινό.
6. Αρχή 6: (Αναγνώριση των ποσοστών αποθεμάτων ασφαλείας) Επιπλέον των υποχρεωτικών ρυθμίσεων αμοιβαιότητας τις οποίες προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης, οι εντεταλμένες αρχές γενικά αναγνωρίζουν τα ποσοστά αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας που εφαρμόζονται σε άλλα κράτη μέλη. Οι εντεταλμένες αρχές λαμβάνουν υπόψη τις διασυννοριακές επιπτώσεις της μη αναγνώρισης ποσοστού αποθέματος ασφαλείας ανώτερου του υποχρεωτικού για έκθεση σε κίνδυνο σε άλλο κράτος μέλος. Οσάκις δεν αναγνωρίζουν ποσοστό αποθέματος ασφαλείας ανώτερο του υποχρεωτικού που έχει καθοριστεί από εντεταλμένη αρχή άλλου κράτους μέλους, οι εντεταλμένες αρχές ενημερώνουν:
- α) το ΕΣΣΚ·
 - β) την εντεταλμένη αρχή που καθόρισε το ποσοστό αποθέματος ασφαλείας·
 - γ) την ΕΚΤ, εφόσον μία τουλάχιστον από τις εντεταλμένες αρχές που καθόρισαν ή δεν αναγνωρίζουν το ποσοστό αποθέματος ασφαλείας προέρχεται από κράτος μέλος που συμμετέχει στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013.
7. Αρχή 7: (Άλλα μακροπροληπτικά εργαλεία) Το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας είναι μέρος μιας δέσμης μακροπροληπτικών εργαλείων που βρίσκονται στη διάθεση των αρχών της Ένωσης. Στο πλαίσιο της στρατηγικής μακροπροληπτικής πολιτικής που χαράσσουν, οι εντεταλμένες αρχές εξετάζουν πότε πρέπει να χρησιμοποιήσουν αποκλειστικά το απόθεμα ασφαλείας, πότε πρέπει να χρησιμοποιήσουν άλλα εργαλεία αντί του αποθέματος ασφαλείας και πότε πρέπει να συνδυάσουν το απόθεμα ασφαλείας με άλλα εργαλεία.

Σύσταση Β — Καθοδήγηση σχετικά με τη μέτρηση και τον υπολογισμό της διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ, τον υπολογισμό του σημείου αναφοράς αποθέματος ασφαλείας και του οδηγού αποθέματος ασφαλείας

1. Συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να μετρούν και να υπολογίζουν ανά τρίμηνο τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ σύμφωνα με την καθοδήγηση της BCBS, όπως ορίζεται στο μέρος Ι του παραρτήματος της παρούσας σύστασης.

2. Οσάκις οι εντεταλμένες αρχές φρονούν ότι διαφορετική μέτρηση και υπολογισμός της διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ θα αντικατοπτρίζει καλύτερα τις ιδιομορφίες της εθνικής οικονομίας, συνιστάται να μετρούν και να υπολογίζουν ανά τρίμηνο πρόσθετη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ, επιπλέον της διαφοράς που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1. Κατά τον υπολογισμό της πρόσθετης διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ, συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να ακολουθούν την εξής καθοδήγηση:
- α) η μέθοδος μέτρησης και υπολογισμού αντικατοπτρίζει την απόκλιση του λόγου πιστώσεων προς ΑΕΠ από τη μακροπρόθεσμη τάση του·
 - β) η μέτρηση και ο υπολογισμός βασίζονται σε εμπειρική ανάλυση στοιχείων που ασκούν επιρροή στο αντίστοιχο κράτος μέλος·
 - γ) τυχόν αναθεωρήσεις της μεθόδου μέτρησης και υπολογισμού της πρόσθετης διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ βασίζονται σε ενδελεχή ανασκόπηση των επιδόσεων της επιλεγείσας μεθόδου όσον αφορά τη σηματοδότηση της συσσώρευσης κινδύνων που συνδέονται με το είδος κρίσεων στον μετριασμό των οποίων αποβλέπει το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας.
3. Συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να υπολογίζουν ανά τρίμηνο τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας που βασίζεται στην τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ σύμφωνα με την καθοδήγηση της BCBS, όπως εκτίθεται στο μέρος II του παραρτήματος και, κατά περίπτωση· είτε
 - β) σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας που βασίζεται στην τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ και υπολογίζεται σύμφωνα με μεθοδολογία διαφορετική από τη μεθοδολογία που εκτίθεται στο μέρος II του παραρτήματος, εφόσον χρησιμοποιείται ανάλογη μεθοδολογία· είτε
 - γ) σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας που βασίζεται στην πρόσθετη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ και υπολογίζεται σύμφωνα με μεθοδολογία διαφορετική από τη μεθοδολογία που εκτίθεται στο μέρος II του παραρτήματος, εφόσον υπολογίζεται πρόσθετη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ.
4. Οσάκις, επιπλέον του σημείου αναφοράς αποθέματος ασφαλείας που αναφέρεται στην παράγραφο 3α), υπολογίζεται άλλο σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας σύμφωνα με την παράγραφο 3β) ή 3γ) για συγκεκριμένο τρίμηνο και για τους σκοπούς της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να επιλέγουν ως οδηγό αποθέματος ασφαλείας το σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας που αντικατοπτρίζει ακριβέστερα τις ιδιομορφίες της αντίστοιχης εθνικής οικονομίας.
5. Μεταξύ των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση του ποσοστού αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας, την οποία προβλέπει το άρθρο 136 παράγραφος 7 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να δημοσιεύουν ανά τρίμηνο στον δικτυακό τους τόπο:
- α) την τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ και τον αντίστοιχο λόγο πιστώσεων προς ΑΕΠ·
 - β) την πρόσθετη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ και τον αντίστοιχο λόγο πιστώσεων προς ΑΕΠ, εφόσον υπολογίζεται, καθώς και αιτιολόγηση των αποκλίσεων από τον τύπο του μέρους I του παραρτήματος·
 - γ) το σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας υπολογιζόμενο σύμφωνα με την παράγραφο 3α)·
 - δ) το σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας υπολογιζόμενο σύμφωνα με την παράγραφο 3β) ή 3γ), κατά περίπτωση·
 - ε) τις πηγές των στοιχείων στα οποία στηρίζονται και άλλα συναφή μεταδεδομένα.
6. Μεταξύ των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση του ποσοστού αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας, την οποία προβλέπει το άρθρο 136 παράγραφος 7 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να επεξηγούν τους λόγους για τους οποίους τυχόν αποκλίνουν από:
- α) την επιλεγμένη μέτρηση και υπολογισμό της διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συνιστωσών της·
 - β) τον επιλεγμένο υπολογισμό του σημείου αναφοράς αποθέματος ασφαλείας σύμφωνα με την παράγραφο 3·
 - γ) τον επιλεγμένο οδηγό αποθέματος ασφαλείας σύμφωνα με την παράγραφο 4.

Σύσταση Γ — Καθοδήγηση σχετικά με μεταβλητές που αποτελούν ένδειξη συσσώρευσης κινδύνου στο επίπεδο του συστήματος, συνδεδεμένου με περιόδους υπέρμετρης πιστωτικής επέκτασης

1. Για τη λήψη των αποφάσεων τους σχετικά με το κατάλληλο ποσοστό αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας, συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να λαμβάνουν υπόψη, επιπλέον της διαφοράς των πιστώσεων προς το ΑΕΠ, μια σειρά ποσοτικών και ποιοτικών πληροφοριών που αποτελούν ένδειξη συσσώρευσης κινδύνου στο επίπεδο του συστήματος, συνδεδεμένου με περιόδους υπέρμετρης πιστωτικής επέκτασης.
2. Κατά την αξιολόγηση των ποσοτικών πληροφοριών, οι εντεταλμένες αρχές παρακολουθούν μια δέσμη μεταβλητών που αποτελούν ένδειξη συσσώρευσης κυκλικού συστημικού κινδύνου. Εφόσον οι αντίστοιχες μεταβλητές είναι διαθέσιμες στα κράτη μέλη, η δέσμη μεταβλητών περιλαμβάνει:
 - α) μετρήσεις της δυνητικής υπερεκτίμησης των τιμών των ακινήτων (π.χ. δείκτες τιμών εμπορικών ακινήτων και κατοικιών προς εισόδημα, διαφορές τιμών και ποσοστά αύξησης)·
 - β) μετρήσεις των πιστωτικών εξελίξεων (π.χ. αύξηση των πραγματικών συνολικών πιστώσεων ή των πραγματικών πιστώσεων προς τράπεζες, απόκλιση από την τάση του αποπληθωρισμένου M3)·
 - γ) μετρήσεις των εξωτερικών ανισορροπιών (π.χ. δείκτης των ισοζυγίων τρεχουσών συναλλαγών προς το ΑΕΠ)·
 - δ) μετρήσεις της αντοχής των ισολογισμών των τραπεζών (π.χ. δείκτες μόχλευσης)·
 - ε) μετρήσεις της δανειακής επιβάρυνσης του ιδιωτικού τομέα (π.χ. δείκτης εξυπηρέτησης χρέους προς έσοδα)·
 - στ) μετρήσεις της δυνητικής πλημμελούς κοστολόγησης κινδύνου (π.χ. αύξηση των πραγματικών τιμών των επιχειρηματικών κεφαλαίων)·
 - ζ) μετρήσεις που προκύπτουν από υποδείγματα τα οποία συνδυάζουν τη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ και επιλογή των ανωτέρω μετρήσεων.
3. Εάν οι εν λόγω μεταβλητές είναι διαθέσιμες και ασκούν επιρροή στα κράτη μέλη, συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να δημοσιεύουν ανά τρίμηνο στον δικτυακό τους τόπο τουλάχιστον ένα από τα μέτρα που εκτίθενται στις παραγράφους 2 α), β), γ), δ), ε) και στ), μαζί με την ανακοίνωση του ποσοστού αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας την οποία προβλέπει το άρθρο 136 παράγραφος 7 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

Σύσταση Δ — Καθοδήγηση σχετικά με μεταβλητές που αποτελούν ένδειξη ότι το απόθεμα ασφαλείας πρέπει να τηρηθεί, να μειωθεί ή να αποδεσμευτεί πλήρως

1. Για τη λήψη των αποφάσεων τους σχετικά με το κατάλληλο ποσοστό αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας, συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να λαμβάνουν υπόψη μια σειρά ποσοτικών και ποιοτικών πληροφοριών που αποτελούν ένδειξη ότι το απόθεμα ασφαλείας πρέπει να τηρηθεί, να μειωθεί ή να αποδεσμευτεί πλήρως.
2. Κατά την αξιολόγηση των ποσοτικών πληροφοριών, οι εντεταλμένες αρχές παρακολουθούν μια δέσμη μεταβλητών που αποτελούν ένδειξη ότι το απόθεμα ασφαλείας πρέπει να τηρηθεί, να μειωθεί ή να αποδεσμευτεί πλήρως. Εφόσον οι αντίστοιχες μεταβλητές είναι διαθέσιμες στο κράτος μέλος, η δέσμη μεταβλητών περιλαμβάνει:
 - α) μετρήσεις ακραίων καταστάσεων στις αγορές χρηματοδότησης τραπεζών [π.χ. διαφορά μεταξύ επιτοκίου LIBOR και συμφωνιών ανταλλαγών σε επιτόκια δεικτών για καταθέσεις μιας νύκτας (overnight index swaps-OIS), ασφάλιστρα τραπεζικών συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικής αθέτησης (credit default swap-CDS)]·
 - β) μέτρα που υποδηλώνουν γενικές συστημικές ακραίες καταστάσεις [π.χ. συνθετικός δείκτης μέτρησης ακραίων καταστάσεων στο εθνικό ή στο ενωσιακό χρηματοπιστωτικό σύστημα, όπως ο δείκτης CISS (Composite Indicator of Systemic Stress) της ΕΚΤ].
3. Κατά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με την τήρηση, τη μείωση ή την πλήρη αποδέσμευση του αποθέματος ασφαλείας, συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να επιδεικνύουν μεγαλύτερη προσοχή όσον αφορά την παρακολούθηση των μεταβλητών της παραγράφου 2.
4. Εάν οι εν λόγω μεταβλητές είναι διαθέσιμες και ασκούν επιρροή στα κράτη μέλη, συνιστάται στις εντεταλμένες αρχές να δημοσιεύουν ανά τρίμηνο στον δικτυακό τους τόπο τουλάχιστον μία από τις παραμέτρους που εκτίθενται στις παραγράφους 2 α) και β), μαζί με την ανακοίνωση του ποσοστού αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας την οποία προβλέπει το άρθρο 136 παράγραφος 7 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

1. Ερμηνεία

1. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης νοούνται ως:

- α) «εντεταλμένη αρχή»: δημόσια αρχή ή φορέας που ορίζεται από κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ ή η ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013·
- β) «σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας»: ποσοστό αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας που υπολογίζεται σύμφωνα με τη σύσταση Β σημείο 3·
- γ) «οδηγός αποθέματος ασφαλείας»: σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας που επιλέγεται σύμφωνα με τη σύσταση Β σημείο 4·
- δ) «διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ»: η απόκλιση του λόγου πιστώσεων προς ΑΕΠ από τη μακροπρόθεσμη τάση του σε συγκεκριμένο κράτος μέλος·
- ε) «τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ»: διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ που μετράται και υπολογίζεται σύμφωνα με τη σύσταση Β σημείο 1·
- στ) «πρόσθετη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ»: διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ που μετράται και υπολογίζεται σύμφωνα με τη σύσταση Β σημείο 2·
- ζ) «ποσοστό αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας»: το ποσοστό το οποίο πρέπει να εφαρμόζουν τα ιδρύματα για τον υπολογισμό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας που τηρεί ειδικά κάθε ίδρυμα και το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 137 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ ή από την αρμόδια αρχή τρίτης χώρας, κατά περίπτωση.

2. Το παράρτημα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας σύστασης. Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ του κυρίως κειμένου και του παραρτήματος, υπερισχύει το κυρίως κείμενο.

2. Κριτήρια εφαρμογής

1. Οι αποδέκτες οφείλουν να κοινοποιούν τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν προς εφαρμογή της παρούσας σύστασης ή να αιτιολογούν επαρκώς τυχόν αδράνειά τους. Οι σχετικές εκθέσεις περιέχουν κατ' ελάχιστον:

- α) πληροφορίες για το ουσιαστικό περιεχόμενο και το χρονοδιάγραμμα των ενεργειών·
- β) αξιολόγηση της προσφορότητας των ενεργειών σε σχέση με τους σκοπούς της παρούσας σύστασης·
- γ) λεπτομερή αιτιολόγηση τυχόν αδράνειας ή παρέκκλισης από την παρούσα σύσταση, περιλαμβανομένων τυχόν καθυστερήσεων.

3. Χρονοδιάγραμμα ενεργειών προς εφαρμογή των συστάσεων

- 1. Οι αποδέκτες οφείλουν να κοινοποιούν στο ΕΣΣΚ, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν προς εφαρμογή της παρούσας σύστασης ή να αιτιολογούν επαρκώς την αδράνειά τους, όπως ορίζεται στις παραγράφους που ακολουθούν.
- 2. Έως τις 30 Ιουνίου 2016 οι αποδέκτες οφείλουν να υποβάλουν στο ΕΣΣΚ, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή έκθεση στην οποία να εκθέτουν τα μέτρα που έλαβαν προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα σύσταση. Τα συνιστώμενα μέτρα αρχίζουν να εφαρμόζονται την ημερομηνία κατά την οποία τα κράτη μέλη απαιτούν από τα πιστωτικά ιδρύματα της δικαιοδοσίας τους να τηρούν αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας ειδικά για κάθε ίδρυμα, σύμφωνα με το άρθρο 130 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ. Η έκθεση περιέχει λεπτομέρειες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται από την εν λόγω ημερομηνία και εξής.
- 3. Οι αποδέκτες υποχρεούνται να υποβάλλουν ανά τριετία έκθεση στην οποία να εκθέτουν τα μέτρα που έλαβαν προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα σύσταση.
- 4. Το γενικό συμβούλιο αποφασίζει πότε απαιτείται αναθεώρηση ή επικαιροποίηση της παρούσας σύστασης με γνώμονα την εμπειρία όσον αφορά τον καθορισμό αποθεμάτων ασφαλείας σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ ή τις εξελίξεις όσον αφορά τις διεθνώς συμφωνημένες πρακτικές.

4. Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η γραμματεία του ΕΣΣΚ:

- α) παρέχει τη συνδρομή της στους αποδέκτες, μεταξύ άλλων διευκολύνοντας τη συντονισμένη υποβολή εκθέσεων, παρέχοντας σχετικά υποδείγματα και διευκρινίζοντας, όπου κρίνεται απαραίτητο, τις διατυπώσεις και το χρονοδιάγραμμα των ενεργειών προς εφαρμογή των συστάσεων·
- β) ελέγχει τις ενέργειες των αποδεκτών προς εφαρμογή των συστάσεων, μεταξύ άλλων παρέχοντας τη συνδρομή της κατόπιν αιτήματος των αποδεκτών, και υποβάλλει σχετική αναφορά στο γενικό συμβούλιο, μέσω της διευθύνουσας επιτροπής.

2. Το γενικό συμβούλιο αξιολογεί τις ενέργειες και τις αιτιολογίες που αναφέρουν οι αποδέκτες και, όπου κρίνεται σκόπιμο, αποφασίζει εάν η παρούσα σύσταση δεν έχει τηρηθεί και εάν οι αποδέκτες δεν αιτιολόγησαν επαρκώς την αδράνειά τους.

Φρανκφούρτη, 18 Ιουνίου 2014.

Ο Πρόεδρος του ΕΣΣΚ

Mario DRAGHI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΕΠ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΤΗΣ BCBS

Η τυποποιημένη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ, η οποία συμβολίζεται ως ΔΙΑΦΟΡΑ_t, μετράται και υπολογίζεται ως εξής:

$$\text{ΔΙΑΦΟΡΑ}_t = \text{ΛΟΓΟΣ}_t - \text{ΤΑΣΗ}_t$$

όπου:

t = ημερομηνία λήξης της τριμηνιαίας περιόδου.

ΛΟΓΟΣ_t = $[\text{ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ}_t / (\text{ΑΕΠ}_t + \text{ΑΕΠ}_{t-1} + \text{ΑΕΠ}_{t-2} + \text{ΑΕΠ}_{t-3})] \times 100 \%$.

ΑΕΠ_t = ακαθάριστο εγχώριο προϊόν του κράτους μέλους της εντεταλμένης αρχής κατά το τρίμηνο t .

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ_t = ευρεία μέτρηση του όγκου των ανεξόφλητων υπολοίπων πιστώσεων προς τον ιδιωτικό μη χρηματοπιστωτικό τομέα στο κράτος μέλος της εντεταλμένης αρχής στα τέλη του τριμήνου t .

ΤΑΣΗ_t = τάση του ΛΟΓΟΥ υπολογισμένη με βάση το επαναληπτικό φίλτρο Hodrick-Prescott, με παράμετρο εξομάλυνσης λάμδα 400 000 (*).

(*) Το φίλτρο Hodrick-Prescott (HP) είναι τυποποιημένο μαθηματικό εργαλείο που χρησιμοποιείται στη μακροοικονομική για τον προσδιορισμό της διαχρονικής τάσης μιας μεταβλητής. Εφαρμόζεται σε διάφορα στατιστικά πακέτα. Ένα επαναληπτικό φίλτρο HP, βασισμένο σε ιστορικά στοιχεία, εξασφαλίζει ότι μόνον οι διαθέσιμες σε κάθε χρονική στιγμή πληροφορίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τάσης. Η παράμετρος εξομάλυνσης, η οποία αναφέρεται γενικά στην τεχνική βιβλιογραφία ως λάμδα, ορίζεται σε 400 000, έτσι ώστε να λαμβάνεται υπόψη η μακροπρόθεσμη τάση της συμπεριφοράς του λόγου πιστώσεων προς ΑΕΠ.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΤΗΣ BCBS (*)

Η τιμή του σημείου αναφοράς αποθέματος ασφαλείας (ως ποσοστό των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού) είναι μηδενική εφόσον η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ είναι μικρότερη ή ίση προς το κατώτερο όριο. Στη συνέχεια αυξάνει γραμμικά με τη διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ μέχρις ότου το σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας φθάσει το ανώτατο επίπεδο του όταν η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ φθάσει ή υπερβεί το ανώτερο όριο.

Τυπικά:

εάν $\text{ΔΙΑΦΟΡΑ}_t \leq L$, το σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας είναι μηδέν,

εάν $\text{ΔΙΑΦΟΡΑ}_t \geq H$, το σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας είναι 2,5 %,

μεταξύ L και H το σημείο αναφοράς αποθέματος ασφαλείας υπολογίζεται με γραμμική παρεμβολή και ισούται προς $(0,3125 \times \text{ΔΙΑΦΟΡΑ}_t - 0,625)$

όπου:

ΔΙΑΦΟΡΑ_t είναι η διαφορά των πιστώσεων προς το ΑΕΠ, όπως ορίζεται στο μέρος Ι του παραρτήματος.

$L = 2$ εκατοστιαίες μονάδες είναι το κατώτερο όριο.

$H = 10$ εκατοστιαίες μονάδες είναι το ανώτερο όριο.

(*) Μολονότι τα σημεία αναφοράς αποθέματος ασφαλείας αυξάνουν γραμμικά ανάλογα με το ΑΕΠ και μπορούν κατά συνέπεια να έχουν οποιαδήποτε τιμή μεταξύ του μηδέν και του 2,5 %, το άρθρο 136 παράγραφος 4 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ διευκρινίζει ότι το ποσοστό του αποθέματος ασφαλείας που καθορίζει η εντεταλμένη αρχή βαθμονομείται σε βήματα 0,25 % ή πολλαπλάσια του 0,25 %.